

בתוקף מתאריך: 1.5.01

פרק: 02 - סוהרים

ת' עדכון אחרון:

מס' הפקודה: 02.13.00

שמירת ידיעות ואיסור פרסום ללא היתר

א. הכללים בפקודה זו מבוססים על חוק העונשין, תשל"ז 1977-, כמפורט להלן: **כללי**

1. סוהר אינו רשאי למסור ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו כסוהר אלא אם נתקיימו בו שני אלה גם יחד:

(א) הידיעה נמסרה על פי סמכות כדין.

(ב) הידיעה נמסרה לאדם המוסמך לקבל אותה ידיעה.

2. האיסור חל גם על מי שהגיעה אליו ידיעה בתוקף תפקידו כסוהר וחדל לאחר מכן להיות סוהר, אולם האיסור לא יחול אם נתקיימו שלושת אלה גם יחד:

(א) חלפו חמש שנים מהיום שחדל להיות סוהר.

(ב) הידיעה אינה נוגעת לבטחון המדינה או ליחסי החוץ של המדינה.

(ג) אין במסירת הידיעה משום פגיעה באינטרס ציבורי או בזכותו של הפרט.

3. ידיעה שכבר פורסמה ברבים על פי סמכות כדין או שהועמדה לעיון הרבים על פי סמכות כדין, אינה צריכה הסכמה או היתר של ועדת השרים כדי לחזור ולפרסמה: אך כאמור בסעיף ה' צריכה היתר של הנציב.

ב. מטרת פקודה זו לקבוע את הנוהל שעל פיו תיבדק ע"י הנציב ובוועדת השרים, **מטרה** בקשתו של סוהר לפרסם ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו.

ג. בפקודה זו למונחים שלהלן הפירושים שבצידי: **הגדרות**

ידיעה - לרבות ידיעה שאינה נכונה וכל תיאור, תכנית, סיסמה, סמל, נוסחה, חפץ או חלק מהם המכילים ידיעה או עשויים לשמש מקור לידיעה, וכן ממצאים, לקחים, מסקנות, שיקולים וחוות דעת המבוססים על נתונים שבעובדה.

הנציב - לרבות מי שהוסמך על ידו.

פירסום - מאמר, רשימה, ספר או חוברת העומדים להתפרסם ברבים.

סוהר - לרבות מי שחדל להיות סוהר.

איסור פרסום

ד. לא יפרסם סוהר, בארץ או מחוצה לה, כל פרסום המתבסס על ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו או בגין היותו סוהר, אלא לאחר שקיבל היתר לפרסום מהנציב, ואם דרוש אף מועדת השרים למתן היתרים לפרסום (להלן: "ועדת השרים"), וזאת בהתאם לכללים שקבעה הממשלה לעניין מתן היתרים לפרסום בידי עובדי הציבור (להלן: "הכללים") (הכללים פורסמו בילקוט הפרסומים מס' 2097, תשל"ה, בעמוד 1316).

הגשת הבקשה לנציב

ה. כל בקשה למתן היתר לפרסום תוגש לנציב בנתיבי הפיקוד. לבקשה יש לצרף את טיוטת הפרסום.

טעמים לאיסור הפרסום

ו. הנציב רשאי לאסור את הפרסום, אם לדעתו יש בו משום גילוי מידע בדבר דרכי פעולתו של שירות בתי הסוהר או שהפרסום עלול לפגוע בפעולתו התקינה של שירות בתי הסוהר גם אם הידיעה פורסמה כבר ברבים.

היתר מהנציב

ז. לא מצא הנציב מניעה לפרסום, יתן לסוהר היתר לפרסום.

בקשה להיתר מועדת השרים

ח. קבלת היתר לפרסום מהנציב אינה גורעת מחובתו של הסוהר לבקש היתר לפרסום מאת ועדת השרים בהתאם לכללים המאוזכרים בסעיף ד' לעיל ואשר יפורטו להלן בפקודה זו.

צנזורה

ט. נתן הנציב היתר לפרסום, אך הפרסום כולל ידיעה אשר עליה חלה חובת הצנזורה לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945 - יעביר הסוהר את הפרסום לבדיקת הצנזורה, לפני העברתו לועדת השרים.

הגשת הבקשה לועדת השרים

י. נתן הנציב היתר לפרסום הידיעה והיא צריכה גם היתר של ועדת השרים, יפנה הסוהר את בקשתו לועדת השרים באמצעות הנציב, הסוהר יצרף לבקשתו את טיוטת הפרסום.

החתמה על הצהרה של סוהר

יא. סוהר יחתום על טופס הצהרה על שמירת ידיעות - ראה נספח א' לפקודה, לאחר שיקרא את ההוראות המודפסות בשוליו. ההצהרה תתוייך בתיק האישי של הסוהר במחלקת סגל.

החתמה על הצהרה - סוהר הפורש מן השירות

יב. סוהר העומד לפרוש מן השירות יחתם ביחידתו לפני מועד פרישתו על הצהרת התחייבות (ראה נספח ב' לפקודה). ההתחייבות תועבר על ידי היחידה למחלקת סגל לתיוקה בתיקו האישי של הסוהר הפורש.

יג. במטה - רמ"ל משאבי אנוש

ביחידה - מנהל בית הסוהר

במחוז - מפקד המחוז.

נספח א'

שירות בתי הסוהר

ימולא ב-2 העתקים
אחד מהם יימסר לסוהר
והשני יישמר בתיקו של
הסוהר במחלקת סגל

הצהרה על שמירת ידיעות

מס' אישי	שם פרטי	שם משפחה	מס' זהות
----------	---------	----------	----------

אני מצהיר כי קראתי את ההוראות בדבר שמירה על סודיות כמפורט להלן, וכי נהירות לי חובותי מכוח הסעיף 117 של חוק העונשין, תשל"ז 1977. אני מתחייב לשמור על הידיעות שיגיעו אלי בתוקף תפקידי בהתאם להוראות החוק וידוע לי כי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן.

חתימת הסוהר המצהיר

התאריך

שמירה על סודיות

- א. כללי
1. חוק העונשין תשל"ז 1977 - קובע הוראות בדבר החובות הקשורים בבטחון המדינה ובשמירת ידיעות המגיעות לידיעתו של האזרח בכלל ושל עובד המדינה בפרט.
 2. לסעיף 117 לחוק משמעות מיוחדת לגבי עובדי הציבור, וסוהרים בכללם, מאחר והוא קובע הוראות בדבר מסירת ידיעות רשמיות שהגיעו לעובד בתוקף תפקידו. התרשלות בשמירתן ובהחזקתן, והוא מטיל עונשים חמורים על העוברים על הוראות אלו.
 3. סעיף 117 (א) לחוק קובע: "עובד הציבור שמסר, ללא סמכות כדון, ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, לאדם שלא היה מוסמך לקבל, וכן מי שהגיעה אליו ידיעה בתוקף תפקידו כעובד הציבור, ולאחר שחדל מהיותו עובד הציבור מסרה, ללא סמכות כדון, לאדם שלא היה מוסמך לקבלה, דינו - מאסר שלוש שנים".
- ב. "ידיעה"
4. "ידיעה" מוגדר בסעיף 91 לחוק כולל: "ידיעה שאינה נכונה, וכל תיאור, תכנית, סיסמה, סמל, נוסחה, חפץ או חלק מהם המכילים ידיעה או העשויים לשמש מקור לידיעה".
 - ג. סמכות למסירת ידיעה
 5. סוהר רשאי למסור ידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו רק אם הוסמך כדון למסור אותה, ובתנאי נוסף שהוא מוסר אותה לאדם המוסמך לקבלה. הוראה זו חלה על סוהר גם לאחר פרישתו מהשירות. סמכות למסור ידיעה יכולה להינתן במפורש או מכללא, הסמיכה הממשלה - או שר בשמה - במפורש עובד למסור ידיעה מסוימת או ידיעות מסוג מסוים, הרי אין עבירה בעצם מסירת הידיעה. כמו כן, גוררת

המשך נספח א לפקודת נציבות 02.13.00

על פי רוב עצם הטלת תפקיד על עובד גם סמכות למסור ידיעות, כגון סמכותם של דובר המשרד או עובד המקבל ידיעות שהגיעו אליו בתוקף תפקידו ומשטבע העניינים עליו למסור לעובדים אחרים או לציבור. במסגרת זו מותרת גם מסירת ידיעה על הוראה חדשה על ידי העובד אשר קבע אותה. כן מוסמך ממונה על עובדים אחרים למסור ידיעות לפקודיו והפקודים מוסמכים למסור ידיעות לממונה עליהם. כל סמכות למסור ידיעות כנ"ל קיימת מכללא אלא אם כן נשללה במפורש.

ד. סמכות לקבל ידיעה
6. סוהר שיש לו "סמכות כדין" למסור ידיעה, אינו רשאי למסור לכל אדם. החוק מתיר למסור ידיעה רק לאדם המוסמך לקבלה. כאן יש להבדיל בין מסירת ידיעות בפנים ובין מסירתן החוצה. עובד מוסמך לקבל כל ידיעה הדרושה לצורכי עבודתו ולמילוי תפקידו. אין למסור ידיעה לעובד אחר, בין באותו משרד ובין משרד אחר, אם אין אותו עובד מוסמך או חייב לקבל את הידיעה לצורכי עבודתו ולמילוי תפקידו.

7. מחוץ לשירות המדינה קטן מספר האנשים המוסמכים לקבל ידיעות. ישנן כמובן ידיעות שמטבע ברייתן נוצרו כדי שתימסרנה לציבור, כגון כל ידיעה הקשורה במתן שירות כללי לציבור הרחב. כמו כן ישנן ידיעות שאדם מסוים או סוג בני אדם זכאים לקבלן מוגדר ומוגבל, והוא נקבע בדרך כלל בהוראות.

8. מכל הנאמר לעיל מסתבר כי הסמכות למסור ידיעה שונה ממקרה למקרה, וסוהר אשר עומד בפני הצורך למסור ידיעה, חייב לשקול בזהירות רבה אם אמנם הוא מוסמך למסור את הידיעה, ואם האיש לו הוא עומד למסור

אותה אמנם מוסמך לקבלה, ומשנה זהירות דרושה כאשר מדובר במסירת ידיעה מחוץ לשירות המדינה.

בהזדמנות זו יש להדגיש כי עיתונאי, בתוקף היותו עיתונאי, אינו מוסמך לקבל ידיעות יותר מאשר הציבור הרחב זכאי לקבלן. לצורך מסירת ידיעות לעיתונאים הוסמכו לכך בכל משרד, עובדים על ידי השר.

ה. שמירת ידיעה

9. סעיף 117 (ב) לחוק קובע:

"עובד הציבור שהתיר של בשמירת ידיעה

שהגיעה אליו בתוקף תפקידו, או שעשה מעשה שיש בו כדי לסכן בטחונה של ידיעה כאמור, דינו - מאסר שנה אחת". גם בסעיף זה אין המדובר בידיעה סודית או בידיעה חשובה בלבד, כי אם בכל ידיעה שהגיעה לסוהר בתוקף תפקידו. על כן, אין להשאיר תיקים ומסמכים במקום גלוי או במקום בלתי מובטח, ואף אין להשאירם על השולחן במשרד עם סיום יום העבודה ללא נעילת הדלת או מבלי להכניסם למגירה סגורה.

10. סעיף 117 (ג) לחוק קובע:

"הגיעה לאדם ידיעה בתוקף תפקידו כעובד

הציבור, והוא החזיקה, ללא סמכות כדין, בניגוד להוראות שניתנו לו בדבר החזקתה, או לאחר שחדל מהיות עובד הציבור, דינו - מאסר שנה אחת".

כל משרד חייב להוציא הוראות קבע כיצד לשמור על תיקים ומסמכים, ועל העובדים להקפיד על מילוי הוראות אלה. החזקת תיקים, מסמכים או ידיעות בניגוד להוראות אלה היא עבירה שצריך לתת עליה את הדין לפי סעיף זה. כמו כן עובד שפרש מן השירות השומר בביתו תיק מתיקי המשרד או מסמך אחר השייך למשרד, עובר עבירה חמורה על החוק.

נספח ב'

שירות בתי הסוהר

כתב הצהרה	שירות בתי הסוהר מינהל משאבי אנוש מחלקת סגל
-----------	--

אני החתום מטה:

_____	_____	_____	_____
מס' אישי	משפחה	שם	ת"ז

מצהיר בזה כי הובאו לידיעתי והובהרו לי הוראות סעיף 117 לחוק העונשין תשל"ז לפיו:

מסירה ללא

סמכות כדין של ידיעה שהגיעה אלי בתוקף תפקידי למי שאינו מוסמך לקבלה הנה עבירה שהעונש הקבוע לגביה הינו מאסר שלוש שנים.

חובה זו לא תחול בהתקיים כל אלה:

(א) משחלפו חמש שנים ממועד בו חדלתי להיות סוהר.

(ב) הידיעה עניינה בנושא שאינו נוגע לבטחון המדינה או ליחסי חוץ שלה, ואשר במסירתה אין משום פגיעה בדבר שיש לציבור זיקה בו או פגיעה בזכות היחיד.

לעניין עבירה זו "ידיעה" משמע: לרבות ידיעה שאינה נכונה וכל תיאור תכנית, סיסמה, נוסחה, חפץ או חלק מהם המכילים ידיעה או עשויים לשמש מקור לידיעה.

חתימה

תאריך